

(5) વૈયક્તિક માલિકી અને ભાગીદારી પેઢીનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

➤ વૈયક્તિક માલિકી અને ભાગીદારી પેઢીનો વચ્ચેના મહત્વના તફાવત નીચે મુજબ છે:

તફાવતના મુદ્દા	વૈયક્તિક માલિકી	ભાગીદારી પેઢી
1. વ્યાખ્યા	જ્યારે એક જ વ્યક્તિ ધંધાની શરૂઆત કરે છે, ધંધાનું સંચાલન કરે છે. મૂડીની વ્યવસ્થા કરે છે અને નક્ષે-નુકસાન પોતે ભોગવે છે, તને વૈયક્તિક માલિકી કહે છે.	ભાગીદારી એ એવી વ્યક્તિઓ વચ્ચેનો સંબંધ છે, જેઓ તેમના બધા દ્વારા કે તેમના વતી તેમાંના એક કે વધુ દ્વારા ચલાવાતા ધંધાનો નક્ષે વહેંચી લેવા સહમત થયા હોય છે.

2. સભ્ય સંખ્યા

વૈયક્તિક માલિકીમાં
એક જ વ્યક્તિ હોય છે,
જે માલિક છે.

ભાગીદારીમાં ઓછામાં
ઓછી બે અને વધુમાં વધુ
બેન્કિંગના ધંધામાં 10 અને
અન્ય ધંધામાં 20
વ્યક્તિઓ ભાગીદાર તરીકે
હોઈ શકે છે.

3. મૂડી

એક જ વ્યક્તિ માલિક
હોવાથી તે બધી જ મૂડી
લાવે છે. તેથી ખૂબ જ
મર્યાદિત પ્રમાણમાં મૂડી
એકઠી થઈ શકે છે.

ભાગીદારીમાં બે કે તેથી
વધુ વ્યક્તિઓ હોવાથી
તેઓ કરાર મુજબ મૂડી
લાવે છે. તેથી વધુ
પ્રમાણમાં મૂડી એકઠી થઈ
શકે છે.

4. સ્થાપના

વૈયક્તિક માલિકીની
સ્થાપનાવિધિ ખૂબ જ
સરળ છે. કોઈ પણ
વ્યક્તિ કાચેસરના
ધંધાની સ્થાપના કરી
શકે છે.

ભાગીદારીની સ્થાપના માટે
કરાર કરવો જરૂરી છે.
કરાર લેખિત, મૌખિક કે
ગલ્ભિત હોઈ શકે છે.

5.
નર્ણયો

વૈયક્તિક માલિકીમાં
એક જ વ્યક્તિ માલિક
હોવાશી ઝડપથી
નિર્ણયો લઈ શકાય છે.

ભાગીદારીમાં એક કરતાં
વધુ વ્યક્તિઓ ભાગીદારો
હોવાશી નિર્ણયો લેવામાં
વિલંબ થાય છે.

**6. નફો-
નુકસાન**

વૈયજ્ઞિક માલિકીમાં
ધંધાનો સંપૂર્ણ નફો કે
નુકસાન માલિકે
ભોગવતું પડે છે.

ભાગીદારીમાં ભાગીદારો વચ્ચેના
કરાર અનુસાર નફો
નુકસાનની વહેંચણી થાય છે.

7. નોંધણી

વૈયજ્ઞિક માલિકીની
નોંધણી અંગે ક્રોઈ
જોગવાઈ નથી.

ભાગીદારી કાયદા મુજબ
ભાગીદારીની નોંધણી કરાવી
શકાય છે, પરંતુ નોંધણી
ફરજિયાત નથી.

8.
રહસ્યોની
જગવણી

વૈયક્તિક માલિકીમાં
એક જ વ્યક્તિ
માલિક હોવાથી
ધંધાકીય રહસ્યોની
જગવણી થઈ શકે
છ.

ભાગીદારીમાં એક કરતાં વધુ
ભાગીદારો હોવાથી રહસ્યોની
જગવણી મુશ્કેલ બને છે.

9.

માલિકીની
ફેરબદલી

વૈયક્તિક માલિકીમાં
ધંધાના માલિકની છચ્છા
મુજબ સરળતાથી
માલિકીની ફેરબદલી
થઈ શકે છે.

ભાગીદારી પેઢીમાં માલિકીની
ફેરબદલી પ્રમાણમાં મુશ્કેલ
છે. આ માટે બધા ભાગીદારોની
સંમતિ જરૂરી છે.

10. જોખમ

વૈયક્તિક માલિકીમાં
ધંધાનાં તમામ જોખમો
માલિકે ઉઠાવવા પડે છે.

ભાગીદારીમાં પેઢીનાં તમામ
જોખમો ભાગીદારો વચ્ચે
વહેંચાઈ જાય છે.

11. કાયદો

વૈયક્તિક માલિકી માટે
કોઈ ચોક્કસ કાયદો
નથી.

ભાગીદારી માટે ઈ. સ. 1932નો
ભારતીય ભાગીદારી
કાયદો અમલમાં છે.

12.
સંચાલકીય
કુશળતા

વૈયક્તિક માલિકીમાં ધંધાનું
સંચાલન માલિક દ્વારા થતું
હોવાશી સંચાલકીય
કુશળતાનું પ્રમાણ ખૂબ જ
મર્યાદિત હોય છે.

ભાગીદારીમાં એક કરતાં વધુ
વ્યક્તિઓ ભાગીદાર હોવાશી
કુશળ અને કાર્યદક્ષ વ્યક્તિઓને
ભાગીદાર બનાવી સંચાલકીય
કુશળતાનો લાભ લઈ શકાય છે.

(6) ભાગીદારી પેઢીની નોંધણીથી થતા ફાયદા જણાવો.

- ભાગીદારી પેઢીની નોંધણી કરાવવાથી નીચે મુજબના
લાભો પ્રાપ્ત થાય છે :
- ભાગીદારી પેઢી પોતાની લેણી નીકળતી રકમ માટે બાહ્ય
વ્યક્તિ કે સંસ્થા પર કોઈમાં દાવો માંડી શકે છે.
- પેઢીનો કોઈ પણ ભાગીદાર અન્ય ભાગીદારો કે પેઢી સામે
કોઈમાં દાવો માંડી શકે છે.

- પેઢીનો કોઈ પણ ભાગીદાર પોતાના અધિકારો અને હિસ્સા માટે કોઈમાં ન્યાય માટે દાવો માંડી શકે છે.
- નવો દાખલ થનાર ભાગીદાર પોતાના અધિકાર અને હિસ્સા માટે ન્યાય માગી શકે છે.
- નિવૃત્ત થનાર ભાગીદાર જહેર જનતાને નોટિસ આપીને પોતાની નિવૃત્તિ પછીની પેઢીની જવાબદારીમાંથી મુક્ત થઈ શકે છે.
- બહારના લોકોને પેઢીના અસ્તિત્વની જણ થાય છે.

પ્રશ્ન 5. નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક જવાબ આપો :

- (1) હિન્દુ અવિલક્ત કુટુંબનો અર્થ આપી લાક્ષણિકતાઓ સ્પષ્ટ કરો.
- હિન્દુ અવિલક્ત કુટુંબનો (Hindu Undived Family) અર્થ:
  - હિન્દુ કાયદા હેઠળ વંશપરંપરાગત વારસામાં મળેલો ધંધો ચલાવતા સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબને હિન્દુ અવિલક્ત કુટુંબ પેઢી કહે છે.

□ હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબ પેઢીની લાક્ષણિકતાઓ :

1. વંશપરંપરાગત ધંધો:

➢ હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબની પેઢીની કોઈ ચોક્કસ વિધિ કે સમયથી સ્થાપના થયેલી હોતી નથી. હિન્દુ કાયદા મુજબ તેમનો ધંધો વંશપરંપરાગત ચાલ્યો આવે છે.

2. સંચાલન :

- પેઢીના ધંધાનું સંચાલન કુટુંબની સૌથી મોટી વથની વ્યક્તિ કે પિતાના હાથમાં હોય છે, જેને કર્તા કહે છે.

3. સભ્યપદ :

- પેઢીનું સભ્યપદ જન્મગત છે. કુટુંબમાં જન્મ લેતું બાળક (પુરુષ) હિન્દુ સંયુક્ત કુટુંબ પેઢીનું આપોઆપ સભ્ય બને છે.
- આ માટે કરાર કરવાની જરૂર નથી. સગીર વ્યક્તિ પણ સભ્યપદ પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

4. જવાબદારી :

➢ કર્તાની જવાબદારી અમર્યાદિત છે. કુટુંબના બાકીના સભ્યોની જવાબદારી મર્યાદિત હોય છે.

5. સભ્ય-સંખ્યા :

➢ ભાગીડારી પેઢીની જેમ આ પેઢીના ધંધામાં સભ્યપદની સંખ્યા અંગે કોઈ મર્યાદા નથી.

6. આયુષ્ય :

➢ કર્તા કે કોઈ પણ સભ્યના મૃત્યુ પછી પણ ધંધો ચાલુ રહે છે.

- કર્તાના મૃત્યુ પછી ઉંમર અનુસારની વડીલ વ્યક્તિ કર્તા બને છે.
- સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબના ધંધાનું આયુષ્ય ભાગીદારી કરતાં લાંબું છે.

7. નાદારી :

- સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબ પેઢીને નાદાર ઠરાવવામાં આવે તો માત્ર પુખ્ત વચ્ચના સભ્યોને જ નાદાર ઠરાવી શકાય છે. સગીર સભ્યોને નાદાર ઠરાવી શકાતા નથી.

8. નાણાકીય નિયંત્રણ :

- હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબ પેઢીની બધી જ નાણાકીય બાબતો કર્તાને હસ્તક હોય છે.
- પેઢી ઉપર કર્તાનું નાણાકીય નિયંત્રણ હોય છે તેમજ કર્તા સંયુક્ત મિલકતોની જગવણીનું કાર્ય પણ સંભાળે છે.

9. સ્વતંત્ર કાર્યક્ષેત્ર :

- હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબ પેઢીનું સંચાલન કર્તા સ્વતંત્ર રીતે કરે છું.

- કુટુંબના અન્ય સભ્યો તેમાં ઉઘલગીરી કરી શકતા નથી, પણ તેઓ મદ્દ કરી શકે છે.
- કર્તાએ લીધેલ નિર્ણયોની વોગ્યતા બાબતમાં તેઓ કોઈ જતનો વાંધો લઈ શકતા નથી.

(2) વૈયક્તિક માલિકીના કાયદા અને મર્યાદાઓ સમજવો.

- વૈયક્તિક માલિકીનું સ્વરૂપ હજુ પણ લોકપ્રિય છે, તેનું કારણ તેના નીચે દર્શાવેલ કાયદા છે :
  1. સ્થાપનાની સરળતા :
- વૈયક્તિક માલિકીની સ્થાપના વેપારી વ્યવસ્થાનાં અન્ય સ્વરૂપોની તુલનામાં ખૂબ જ સરળ છે.
- તને માટે કોઈ દસ્તાવેજો તૈયાર કરવા પડતા નથી કે કાયદાની કોઈ અટપટી કે જટિલ વિધિ અનુસરવી પડતી નથી.

2. ઓછી મૂડી :

- વૈયક્તિક માલિકીનો ધંધો ઓછી મૂડીથી માલિક શરૂ કરી શકે છે.
- વધુ નાણાંની જરૂર પડતાં માલિક ભિત્રો, સગાંસંબંધી કે અન્ય રીત નાણાં ઉછીનાં મેળવી શકે છે.

3. રહસ્યોની જગવણી :

- વૈયક્તિક માલિકીમાં માલિક પોતે જ ધંધો ચલાવે છે અને સર્વ સત્તા તેના હાથમાં હોય છે.

- તે વેપારના સોદા, ફિસાબો તથા ધંધાની સફળતાની ચાવી વગેરે બાબતો ગુપ્ત રાખી શકે છે.
- વૈયક્તિક માલિકીમાં વેપારી વ્યવસ્થાનાં અન્ય સ્વરૂપોની તુલનામાં રહસ્યની જગતવણી વધુ સારી રીતે થઈ શકે છે.

4. ઝડપી નિર્ણયો :

- વૈયક્તિક માલિકીમાં એક જ વ્યક્તિને હસ્તક માલિકી, સંચાલન અને અંકુશ હોવાથી ઝડપથી નિર્ણયો લઈ શકે છે.

➢ બજરની પરિસ્થિતિ અને બદલાતા સંજોગો અનુસાર તે ઝડપથી નિર્ણયો લઈ ફાયદાકારક તકનો લાભ લઈ શકે છે.

5. વ્યક્તિગત સંપર્ક :

➢ વૈયક્તિક માલિકીમાં ધંધાની માલિકી અને સંચાલન એક જ વ્યક્તિને હસ્તક હોય છે.

➢ તે ધંધાનું સંચાલન પોતાને હસ્તક રાખતો હોવાથી ગ્રાહકો, વેપારીઓ, કર્મચારીઓ તેમજ લેણદારો સાથે અંગત સંપર્ક જળવી શકે છે.

➤ તે બદલાતાં વેપાર વલણો, ફેશન, ગ્રાહકોની રૂચિ, પસંદગી વગેરે મુજબ ઉત્પાદન અને વિતરણ વ્યવસ્થામાં જરૂરી ફેરફારો કરી બજારને જાળવી રાખી શકે છે.

6. પરિવર્તનશીલતા :

➤ વૈયક્તિક માલિકીમાં સમય, સંજોગો અને પરિસ્થિતિ મુજબ માલિક ધંધામાં સરળતાથી ફેરફારો કરી શકે છે.

➤ ઝડપી નિર્ણયો અને સતત કાળજીને કારણે તે ધંધામાં પરિવર્તનશીલતા લાવી શકે છે.

7. કરવેરાનો ઓછો બોજ :

- વૈયક્તિક માલિકીના ધંધાકીય એકમની નફા સ્વરૂપની આવક માલિકની આવક ગણ્ણાતી હોવાથી અન્ય સ્વરૂપો કરતાં ઓછો આવકવરો ભરવો પડે છ.
- વૈયક્તિક માલિકીના ધંધાનું કદ નાનું હોવાને કારણે આવક ઓછી હોય છ. તેથી કરવેરાનો બોજો ઓછો હોય છ.

8. ઓછાં કાનૂની નિયંત્રણો :

- વેપારી વ્યવસ્થાનાં અન્ય સ્વરૂપોની તુલનામાં વૈયક્તિક માલિકી પર કાયદાના નિયંત્રણો ખૂબ જ ઓછા હોય છે.
- મૂડીમાં વધારો કે ઘટાડો કરવા માટે કોઈની સંમતિ લેવી જરૂરી નથી.

9. અંગત રસ અને કાળજી :

- વૈયક્તિક માલિકીમાં ધંધાનો બધો નફો કે ખોટ માલિકે સહન કરવાના હોવાશી તે ધંધામાં અંગત રસ અને કાળજી રાખે છે.

➤ ગ્રાહક સંતોષ અને નુકસાનકારક બાબતો પ્રત્યે વધુ ધ્યાન રાખી નફકારકતા વધારી શકે છે.

10. સંચાલનમાં સ્વતંત્રતા :

- વૈયક્તિક માલિકીમાં ધંધાના નિર્ણયો માલિકે જતે લેવાના હોય છે.
- તેણે અન્ય ક્રોઇની સલાહ કે સંમતિ લેવી પડતી નથી.
- સરકારી અને કાયદાકીય ઉઘલગીરી તદન ઓછી હોવાથી સંચાલનની સ્વતંત્રતા જળવાઈ રહે છે.

□ વૈયક્તિક માલિકીની મર્યાદાઓ :

- વૈયક્તિક માલિકીના અનેક ફાયદા હોવા છતાં તેની નીચે મુજબ કેટલીક મર્યાદાઓ પણ છે.

1. મર્યાદિત મૂડી :

- ધંધા માટે જરૂરી મૂડી માલિક પૂરી પાડે છે.
- ઔદ્યોગિક કાંતિ બાદ વેપારી એકમોના કદમાં વધારો થતાં તે માટે જરૂરી મૂડી પ્રાપ્ત કરવાનું કાર્ય માલિક માટે શક્ય બનતું નથી.

➤ મોટા પાયા પર માલની ખરીદી, વિશાળકાય થંત્રોની ખરીદી કરવા તથા મોટા પ્રમાણમાં માલનો સંગ્રહ કરવા માટે વૈયક્તિક માલિકીનું સ્વરૂપ સક્ષમ નિવડતું નથી.

2. અમર્યાદિત જવાબદારી :

➤ ધંધાના માલિકની અમર્યાદિત જવાબદારીને કારણે તે મોટું જોખમ ઘેડતાં અચકાય છે. ધંધાનું દેવું માલિકે પોતાની અંગત મિલકતો કેચીને પણ ભરપાઈ કરવું પડે છે. આમ, ધંધાનું જોખમ માલિકે એકલાએ જ ભોગવવું પડે છે.

3. દ્રુતું આયુષ્ય :

- ધંધાનો આધાર એક જ વ્યક્તિ પર હોવાશી માલિકનું મૃત્યુ, નાદારી કે મગજની અસ્થિરતા થતાં ધંધાનો અંત આવી શકે છે.
- વારસદાર પાસે ધંધાકીય આવડત કે રસ ન હોય તેવું બની શકે છે. તેથી વેપાર નબળો પડ કે બંધ થઈ શકે છે.

4. મર્યાદિત કાર્યશક્તિ :

- ધંધાનું સંચાલન અને પેઢીની નીતિ માલિક પોતે ઘડે છે.

- કોઈ વ્યક્તિ ગમે તેટલી બાહોશ અને નિષ્ણાત હોય તોપણ તેનામાં તમામ બાબતોનું નિષ્ણાત જ્ઞાન કે આવડત ન હોઈ શકે.
- વૈયક્તિક માલિકીમાં અન્ય વ્યક્તિઓ સાથે ધંધાકીય વિચારોની આપ-દે કરવાની શક્યતા ન હોવાથી ધંધાનો વિકાસ મર્યાદિત બને છે.

5. ભૂલભરેલા નિર્ણયો :

- વૈયક્તિક માલિક ધંધાના તમામ નિર્ણયો પોતે જતે જ લેતો હોય છે.
- માલિકને અન્ય વ્યક્તિઓના વિશિષ્ટ જ્ઞાન, બુદ્ધિ કે અનુભવનો લાભ મળી શકતો નથી.
- માલિક ગમે તેટલો બાહોશ અને કુશળ હોય છતાં ક્યારેક તે ઉત્તાવળિયા, ભૂલભરેલા અને અચોગ્ય નિર્ણયો લે છે, જે ધંધા માટે જોખમકારક નીવડે છે.

6. મોટા પાયા પરના વેપારના લાભનો અભાવ:

- મોટા કદના એકમ માટે વધુ મૂડી અને વધુ વ્યવસ્થા શક્તિની જરૂર પડે છે.
- અમર્યાદિત જવાબદારીને કારણે, મૂડીની અછિત અને કાર્યક્ષમતાની મર્યાદાને કારણે માલિક મોટું સાહસ કરતાં અચકાય છે. તેથી તને મોટા પાયા પરના ખરીદ-વેચાણના લાભો મળી શકતા નથી.

(3) ભાગીદારી પેઢીની મર્યાદાઓ સમજવો.

- વૈયક્તિક માલિકી કરતાં ભાગીદારી વધુ ફાયદકારક છે.
આમ છતાં, તેની નીચે મુજબ કેટલીક મર્યાદાઓ છે :
1. મર્યાદિત મુડી :
- મોટા ધંધા માટે જોઈતી મુડી ભાગીદારી પેઢી એકઠી કરી શકતી નથી. આથી ભાગીદારી પેઢી મોટા પાચા પરનો ધંધો કરી શકતી નથી અને સંશોધન જેવાં કાર્યો પણ કરી શકતાં નથી.

- અમર્યાદિત જવાબદારીને કારણે પૈસાદાર વ્યક્તિઓ ભાગીદાર બનવા તૈયાર થતી નથી.
- આમ, મર્યાદિત પ્રમાણમાં મૂડી એકઠી કરી શકાય છે.

2. અમર્યાદિત જવાબદારી :

- ભાગીધરી પેઢીમાં બધા ભાગીદારોની જવાબદારી અમર્યાદિત હોય છે.
- દરેક ભાગીદારની જવાબદારી વ્યક્તિગત અને સંયુક્ત હોય છે.

- બીજા ભાગિદારના ભાગિદારી વતી કરેલ કાર્ય માટે બધા જ ભાગિદારો જવાબદાર ગણાય છે.
- પેઢીમાં દેવાની ચુકવણી માટે જો પેઢીની મિલકતો અપૂરતી હોય, તો ભાગિદારોની અંગત મિલકતો વેચીને પણ પેઢીનું દેવું ભરપાઈ કરવું પડે છે.

3. વિસંવાદિતાની શક્યતા :

- ભાગિદારીમાં જ્યાં સુધી ભાગિદારો વચ્ચે સંપ અને સુલેહ હોય ત્યાં સુધી ભાગિદારીનું સંચાલન વ્યવસ્થિત રીતે થાય છે.

➤ જ્યારે ભાગીદારો વચ્ચે અવિશ્વાસ, વિખવાદ, કુસંપ કે મતભેદ પડે ત્યારે વિસંવાદિતાની શક્યતા રહે છે, જેની ધંધા પર વિપરીત અસર પડે છે.

4. રહસ્યોની જગવણી મુશ્કેલ :

➤ ભાગીદારી પેઢીમાં કોઈ પણ અગત્યના નિર્ણયો બધા ભાગીદારો સાથે ચર્ચા-વિચારણા કરીને લેવામાં આવે છે.

➤ ભાગીદારો વચ્ચેની ચર્ચા-વિચારણાને કારણે ધંધાના રહસ્યોની અસરકારક જગવણી થઈ શકતી નથી.

5. હિસ્સાની ફેરબદલીની મુશ્કેલી :

- કોઈ પણ ભાગીદાર બધા ભાગીદારોની સંમતિ વગર પોતાના હિસ્સાની ફેરબદલી કરી શકતો નથી.
- તેથી બધાની સંમતિ ન મળે તો ભાગીદાર પેઢીમાંથી છૂટે થઈ શકતી નથી.

6. નિર્ણયો લેવામાં વિલંબ :

- દરેક ભાગીદાર કાયદેસર રીતે પેઢીના સંચાલનમાં ભાગ લઈ શકે છે.

- બધા મહત્વના નિર્ણયો સર્વાનુમતિથી લેવાતા હોવાથી
નિર્ણયો લેવામાં વિલંબ થાય છે.
- ભાગીદારો વચ્ચે વિખવાદ, કુસંપ જન્મેલો હોય તો
નિર્ણય લેવામ ખૂબ વિલંબ થાય છે. તેથી સંચાલન
બંગાડે છે.

7. ટૂંકું આયુષ્ય :

- ભાગીદારી પેઢીનું આયુષ્ય ટૂંકું છે.

➢ પેઢીનો કોઈ પણ ભાગીદાર અસ્થિર મગજનો થાય, નાદાર જહેર થાય કે મૃત્યુ પામે તો કાયદેસર રીતે ભાગીદારીનો અંત આવે છે.

8. વિકાસની પ્રતિકુળતા :

- મર્યાદિત મૂડી, મર્યાદિત કાર્યક્રમ અને આયુષ્યની અસ્થિરતાને કારણે ભાગીદારીના બંધનો અમુક હદ્દી વિકાસ સાધી શકતો નથી.
- જ્યાં મોટા કદની ધંધાદારી સંસ્થાની જરૂર હોય ત્યાં ભાગીદારીનું સ્વરૂપ કામ આવતું નથી.

(4) ભાગીદારી કરારનામામાં સમાવિષ્ટ થતી વિગતો જણાવો.

- ભાગીદારી કરારથી અસ્તિત્વમાં આવે છે. આ કરાર લેખિત અથવા મૌખિક હોઈ શકે છે. જોકે લેખિત કરાર વધુ હિતાવહ છે.
- લેખિત કરારથી ભાગીદારીની શરતો અંગેની સ્પષ્ટતા થઈ શકે છે.
- લેખિત કરાર એ ભાગીદારીનું બંધારલ છે. તેથી તે નિષ્ણાતો પાસે તૈયાર કરાવવું જોઈએ.

- ભાગીડારી કરારનામામાં સમાવિષ્ટ વિગતો: ભાગીડારો જે બાબતોમાં પહેલેથી સ્પષ્ટતા કરી લેવા માગતા હોય કે ગેરસમજ કે મતબેદ ઉભો ન થાય તેવી બધી બાબતોનો કરારમાં સમાવેશ કરે છે.
- જે બાબતો અંગે કરારનામામાં જોગવાઈનો અભાવ હોય ત્યારે ભારતીય ભાગીડારી કાયદાની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેવાય છે.

- સામાન્ય રીતે લેખિત કરારનામામાં નીચેની બાબતો દર્શાવેલી હોય છે.
  - (1) ભાગીદારી પેઢીનું નામ અને સરનામું
  - (2) બધા ભાગીદારોનાં નામ, ઉંમર, પ્રકાર, ટેલિફોન નંબર અને સરનામાં
  - (3) પેઢીનો ઉદ્દેશ અને ધંધાનો પ્રકાર
  - (4) પેઢી શરૂ કર્યાની તારીખ અને મુદત

- (5) ભાગીદારોએ રેકવાની મૂડીનું પ્રમાણ અને મૂડી પર વ્યાજ
આપવાનું હોય તો તેની વિગતો
- (6) ભાગીદારોના વ્યક્તિગત ઉપાડનું પ્રમાણ, ઉપાડ પર વ્યાજ
અને તેની મર્યાદા
- (7) ભાગીદારો તરફથી પેઢીને લોન આપવામાં આવે તો તેની
શરતો અને લોન પર ગણવાના વ્યાજનો દર
- (8) નફા-નુકસાનની વહેંચણીનું પ્રમાણ
- (9) ભાગીદારો વચ્ચે કામની વહેંચણી

- (10) ભાગીદારોને પગાર, કમિશન કે અન્ય સવલતો આપવાની
હૈથ તો ત અંગેની વિગતો
- (11) પેઢીના હિસાબો અને ચોપડાઓ રાખવાની પદ્ધતિ અને
ઓડિટ વ્યવસ્થા
- (12) પેઢીનાં બેંકમાં ખાતાં ખોલાવવા અને તેની લેવડ-દેવડની
સત્તા અંગેની જોગવાઈ
- (13) પેઢીની પાઘડી (ગુડવિલ) ગણવાની રીત
- (14) ભાગીદારો વચ્ચે મતલેદ અને અધડાના ઉકેલની રીત

- (15) મહત્વના દસ્તાવેજો, કરારો પર સહી કરવાની સત્તા
- (16) નવા ભાગીદારના પ્રવેશ અને જુના ભાગીદારની નિવૃત્તિ
અંગેની શરતો
- (17) પેઢીના ભાગીદારોના અધિકારો અને ફરજો
- (18) સગીર ભાગીદારને પ્રવેશ આપવા અંગેની જોગવાઈ
- (19) પેઢીના વિસર્જન પછી પેઢીની મિલકતની વ્યવસ્થા અને
હિસાબોની પતાવટ અંગેની જોગવાઈ.

Thanks

For watching